Фрагмент Іліади "Щит Ахілла", Пісня 18, вірші 478-608.
Переклад Бориса Тена

478] Приготував він насамперед щит — міцний і великий,
479] Гарно оздоблений всюди, ще й викував обід потрійний,
480] Яснoблискучий, та ззаду посріблений ремінь приладив.

481] Щит той з п'ятьох був шарів шкіряних, а поверх він багато
482] Вирізьбив різних оздоб, до дрібниць все продумавши тонко.

483] Землю на нім він зобразив майстерно, і небо, і море,
484] Сонця невтомного коло, і срібний у повені місяць,
485] І незліченні сузір'я, шо неба склепіння вінчають,
486] Посеред них і Плеяди, й Пади, і міць Оріона,
487] Й навіть Ведмедицю — інші ще Возом її називають.
488] Крутиться Віз той на місці й лише вигляда Оріона, —
489] Тільки один до купань в Океані-ріці непричетний.

490] Вирізьбив ще на щиті він для смертних людей два прекрасні
491] Міста. В одному із них — весілля та учти справляють,
492] Юних дівчат при світлі ясних смолоскипів виводять
493] З їхніх світлиць і ведуть через місто під співи весільні.
494] Жваво кружляють в танку юнаки, і лунають довкола
495] Флейти й формінги дзвінкі, а жінки, стоячи на порозі
496] Власних осель, на юні веселощі з подивом зирять.
497] Сила народу на площі міській гомоніла. Знялась там
498] Буча бурхлива — двоє мужів про пеню сперечались
499] За чоловіка убитого. Клявся один при народі,
500] Що заплатив, а той — заперечував це при народі.
501] Врешті звернулись вони до судді, щоб зваду скінчити.
502] Гомін стояв навкруги: свойого підтримував кожен.
503] Люд вгамувати старались окличники. Колом священним
504] Сіли старійшини всі на обтесанім гладко камінні,
505] Берла у руки взяли від окличників дзвінкоголосих

506] І, встаючи із сидінь, вирікали по черзі"свій вирок.
507] А посередині в них золоті два лежали таланти,
508] Щоб їх віддати тому, хто докаже, що має він слушність.

509] Друге з тих міст оточили навколо численні два війська
510] В зброї блискучій. Та в раді військовій вони розділились —
511] Чи зруйнувати все, силою взявши, чи скарби коштовні,
512] Що так багато їх в місті прекраснім, навпіл поділити.
513] Ті ж не здавались і засідку потай нову готували.
514] Вийшли на мури міські боронить їх і любі дружини,
515] Й діти маленькі, й мужі, яких уже старість зігнула,
516] Вої ж пішли. На чолі їх — Арей і Паллада Афіна,
517] Йшли золоті вони та в золотому одінні обоє,
518] Збройні, величні, прекрасні, як справжні богове, усюди
519] Зразу помітні: багато-бо нижчі від них були люди.
520] Швидко дійшли вони місця, де мала їх засідка бути,
521] Біля ріки, куди ходять стада усі до водопою.
522] Там заховались вони, блискучою міддю укриті.
523] Двоє підглядачів спереду йшли, окремо від війська,
524] 1 дожидали приходу овець та биків круторогих.
525] От підійшли вони; два пастухи їх спокійно гонили,

526] Награючи на сопілках, — ніякого лиха не ждали.
527] Ті ж, лише-но здаля їх побачивши, кинулись раптом
528] І зайняли срібнорунних отару овець і велику
529] Череду гарних корів, пастухів же обох повбивали.
530] Гомін і шум біля стада почули іздалеку в стані,
531] Сидячи в раді військовій, і зразу на коней рисистих
532] Скочили всі, і, миттю до берега річки домчавши,
533] У бойовому порядку у бій з ворогами вступили,
534] І один одного мідними били завзято списами.
535] Звада тіснилася там з Сум'яттям і погрозлива Кера;
536] Ранених то ледь живих, то й неранених Смерть забирала,
537] То волочила за ноги убитого труп з бойовища, —
538] Шати на плечах її червоніли від крові людської.

539] Воїни, наче живі, у бою тім тіснилися й бились,
540] І один в одного трупи убитих старалися вирвать.

541] Далі родючих ланів змалював він широкі простори,
542] Зорані тричі, й багато на них орачів із плугами
543] Впряжених в ярма волів туди і назад поганяли.
544] А як, дійшовши межі на ріллі, завертать уже мали,
545] Келих вина, наче мед той солодкого, в руки щоразу
546] Муж подавав їм. І борозну знову вони повертали,
547] Щоб якнайшвидше родючі лани до кінця доорати.
548] Наче поорана нива, рілля іззаду чорніла,
549] Хоч була з золота вся. Таке-то він вирізьбив диво.

550] Далі лани змалював владареві. Достигле колосся
551] Скрізь по тих нивах женці гостролезими жали серпами.
552] Падали густо на землю колосся важкі оберемки,
553] їх снопов'язи тоді перевеслами туго в'язали.
554] Три снопов'язи стояли оподаль. А хлопчики ззаду
555] Зжате збирали колосся й, його охопивши обіруч,
556] їм подавали ретельно. І тут же, радіючи серцем,
557] Мовчки стояв на межі володар, на берло обпершись.
558] Далі під дубом окличники учту уже готували,
559] В жертву принісши бика, й навкруги метушились; а жони
560] Борошном ячним його приправляли женцям на вечерю.

561] Далі він вирізьбив ще обважнілий від грон виноградник
562] З золота, — кетяги сині, аж чорні, по ньому рясніли;
563] Віття його на срібних підпорах трималось надійно;
564] Ровом він темним обведений був, а навкруг олив'яний
565] Тин височів, лиш одна пролягала крізь нього стежина
566] Для носіїв, що проходили нею на збір винограду.
567] Стежкою тою дівчата і хлопці, веселощів повні,
568] В плетених кошиках грона несли, наче мед той, солодкі.
569] Хлопчик, між ними йдучи, награвав на дзвонистій формінзі

570] І про прекрасного Ліна виспівував пісню чудову
571] Голосом ніжним. А ті, його співам вторуючи дружно,

572] Тупали в лад їм ногами, і весело всі танцювали.

573] Далі він череду вирізьбив дужих биків круторогих.
574] Деякі з золота, інші із олова їх поробив він.
575] Голосно мукали всі, ідучи із кошари на берег
576] Річки бурхливої, густо порослий гнучким очеретом.
577] Четверо йшло золотих пастухів по боках проводжати
578] Череду, й бігало дев'ять за ними собак прудконогих.
579] Спереду раптом два леви жахливі на стадо напали
580] Й поволокли вже бика, що ревів і мукав страшенно
581] В лев'ячих кігтях, а пси й юнаки поспішали на поміч.
582] Леви ж тим часом, зідравши з бика величезного шкуру,
583] Кров його й нутрощі хтиво ковтали. І марно старались
584] їх одігнать пастухи і псів нацькувать прудконогих.
585] Ті ж, боячись підійти і в левів зубами вчепитись,
586] Часом наблизяться, й гавкають тільки, і тут же тікають.
587] Пастівень вирізьбив далі кульгавий митець незрівнянний
588] І білорунних отару овець в тій чудовій долині,
589] Криті хліви, й курені, і кошару, й повітки пастуші.

590] Далі ще змалював на всі руки митець незрівнянний
591] Місце для танців, подібне до того, що в Кносі просторім
592] Славний Дедал Аріадні колись спорудив пишнокосій.
593] В розквіті сил юнаки й багатьом жадані дівчата,
594] Міцно за руки побравшись, кружляли у танці веселім.
595] В легких одіннях дівчата були, юнаки ж у хітонах,
596] Шитих з тонкої тканини й ледь маслом для блиску натертих.
597] Ті — у віночках чудових були, а ці — на ремінні
598] Срібному мали ножі, із щирого золота куті.
599] В жвавому танці на звиклих ногах вони легко кружляли,
600] Наче той круг у руках гончаревих, коли забажає
601] Він перевірити тільки, як круг обертатися буде,

602] То розійдуться рядами й одні нападають на одних.
603] Юрмами купчились люди навколо й втішалися вельми
604] Тим хороводом. Співаючи звучно, співець божественний
605] Грав серед них на формінзі, й під музики тої звучання
606] Два скоморохи стрибали в середині людного кола.

607] Далі він вирізьбив хвилі могутні ріки Океану
608] З самого краю щита, що його змайстрував так старанно.